

proti vlastnímu státu a nemohou je chrániti proti důsledkům nového řádu v Evropě, proti nezadržitelnému postupnému vývoji, znamenajícím lepší zrovnoprávnění všech národností a všech občanů podle zásluh a práce každého, zdůrazňuje autor. Jelikož v moderním státě vybudovaném na principu demokratickém rozhoduje většina, třeba, aby též většina znala vyšší morální zákon a aby respektovala individuální práva jednotlivců a menšin. »Také menšiny mají právo na svobodnou existenci a jejich postavení ve státě nemůže býti rovno nevolnictví, i když snad nepomáhaly tvořit s ostatními smlouvu společenskou« (str. 248). Demokracie musí respektovati každou menšinu jako stát v zárodku, aniž ovšem může jí obětovati přítomnost, t. j. stát existující. Demokratický stát je povinen vyjít co nejdále vstříc požadavkům svých občanů po individuální svobodě v míře, která by neohrožovala jeho vlastní existenci. Podle autora nelze o tom pochybovati, že v Československu jsou dány veškeré předpoklady k národnostnímu smíru, neboť tu žijí vedle sebe v hranicích společného státu národnosti stojící přibližně na stejné kulturní výši. »Československý národ šťastně překonav vlastní silou překážky stavící se v cestu jeho samostatného vývoje, musí dnes vyvarovati se chyby, do níž upadl na konec německý idealism, t. j. nesmí se domnívati, že je národem vyvoleným, byt i tato zásada měla býti aplikována pouze v hranicích vlastního státu. Musí zůstatí věren zásadám národnostní snášenlivosti, ke kterým se tak slavnostně hlásil v době revolučního nadšení. Musí dokázati, že výstřelky nacionalismu jsou pouze automatickými reflexy sebeobrany, a musí si konečně být vědom, že k tomu, aby zmonopolisoval stát pro sebe, nemá oprávnění ani svou číselnou převahou, ani z toho titulu, že území státní je jeho historickým sídlištěm. Jeho vůdčí úloha ve státě musí být přirozenou funkcí kulturní, kterou osud jemu svěřil k tomu, aby byl spolu s ostatními západními Slovany pojícím článkem mezi východem a západem. Tuto funkci nemůže od něho žádná jiná národnost obývající československý stát převzítí. V tom jest jeho dějinné poslání a v tom jest jeho oprávnění k tomu, aby duševně československý stát řídil. Demokratické metody důsledně aplikované uvnitř státu určí nutně též směrnice zahraniční politiky československého státu, jehož hlavním úkolem je a bude přispěti ze všech sil k vybudování demokratického společenství států« (str. 259—260).

Takové jest myšlenkové jádro zajímavého spisu Fierlingerova, jenž zasluhuje, aby byl hojně čten už pro svou aktuálnost. Dodatkem budiž uveden ještě autorův soud o fašismu. Fašismus je si podle autora vědom toho, že upevnění demokratického řádu znamenalo by jeho neodvratný pád, a proto, aby řád takový znemožnil, neodmítá ani spojenectví sovětského Ruska a skýtá nám tak obraz paradoxní koalice dvou antidemokratických, v podstatě však rozdílných světů. Fašismus, který se postavil do služeb slepého nacionalismu, chce zastaviti nezadržitelný vývoj Evropy k demokratické organizaci. Je hrází z písku, která chce vzdorovat příboji moře. »Přes hluboké rozpory«, praví autor ke konci knihy, »jimiž je tak bohat život lidí a národů, lze tudíž tvrditi, že jsou tu určité síly určující náš vývoj k stále větší soudržnosti. Otázka národnostní spěje k svému řešení. Jednota světa se přece jen uskutečňuje a to nejen snad po stránce dopravní techniky, nýbrž též po stránce organizace všech těch sil, které život udržují« (str. 338).

Jest jen litovati, že autor neopatřil spis příslušnými rejstříky.

A. Klimt.

BIBLIOGRAFIE.

ČESKÁ.

Bednář (Fr.). — Zápas moravských evangelíků o náboženskou svobodu v l. 1777—1781. V Praze, Král. čes. spol. nauk 1931. 641 str.

Čapek (E.). — Politická příručka ČSR. Sociologická studie. V Praze, Melantrich 1931. 205 str. 25.—.

Černý (Rud.). — Racionalisace, její hospodářské a mravní

důsledky. V Plzni, typ. Beniško 1931. 18 str. 1'50.

Dubreuil (Henri). — Dělníkem v Americe. (Roboti či lidé?) V Praze, Orbis 1931. 262 str. 33.—.

Engliš (Karel). — Ekonomie a filosofie. V Praze, Borový 1931. 55 str.

Klátíl (Fr.). — Na chvíli v SSSR. Praha, Mladé Proudy 1931. 111 str. 15.—.

Kochannyj-Goralčuk: Podkarpatská Rus v minulosti a pří-

- tomnosti. V Praze, Stát. naklad. 1931. 160 str. 7'50.
Koudelka (Jaroslav). — Nemožná Evropa. Praha, Svěcený 1931. 28 str. 2'50.
Kozák (J. B.). — Masaryk jako etik a náboženský myslitel. V Praze, Slov. ústav 1931. 61 str.
Kunz (Jar.). — Tajnosti rakouského generálního štábu. V Praze, Šolc a Šimáček 1931. 233 str. 22'—.
Miklik (Konstantin). — Kniha o dobrém zřízení státu. Kritika demokracie a nový politický systém. V Praze, typ. Glos v Semilech 1931. 119 str.
Paulat (Vl. J.). — Finančnictví a bursy v New-Yorku. Vývoj pražské bursy v posledních letech. Dopl. vyd. Praha, Všeťečka 1931. 81 str. 15'—.
Sádovská (M.). — Katolický názor světový a naše doba. V Hradci Králové, Tisk. družstvo 1931. 151 str. 5'30.
Seifert (Augustin). — O naše národohospodářské posílení a nové usměrnění v ČSR. Pzaha, Národní rada čsl. 1930. 15 str. 3'—.
Šusta (Josef). — Světová politika v letech 1871—1914. VI. V soumraku světové srážky. V Praze, Vesmír 1931. 441 str.
Vášek (Bedřich). — Cesty k sociální spravedlnosti. V Olomouci, Kom. Hofírek 1931. 29 str. 1'80.
Vilinskij (Valerij S.). — Duchovní život ruského národa. V Praze, Kotrba 1931. 130 str. 6'—.
Vonka (R. J.). — Jan Amos Komenský ožívá v T. G. Masarykovi. Praha, typ. Orbis 1931. 17 str.

ANGLICKÁ.

- Andrews* (C. F.). — Mahatma Gandhi at work: His own story continued. Allen & U. 1931. 407 str. 12/6.
Andrews (C. F.). — Mahatma Gandhi's ideas. Cheaper edn. Allen & Unwin 1931. 382 str. 7/6.
Brailsford (H. N.). — Rebel India. Stein 1931. 183 str. 2/6.
Conway (R. S.). — Makers of Europe. Oxford U. P. 1931. 831 str. 6/.
Emerson (Getrude). — Voiceless India. Intro. by Rabin-dranath Tagore. Allen & Unwin 1931. 458 str. 15/.
Fuller (J. F. C.). — India in revolt. Eyre & Spattiswoode 1931, 272. str. 7/6.
Hodges (C.). — The background of international relations. Chapman & Hall 1931. 743 str. 21/.
Phillips (H. A.). — Meet the Germans. Lippincott 1931. 346 str. 15/.
Quisling (V.). — Russia and ourselves. Hodder & Stoughton 1931. 284 str. 7/6.
Rather (A. W.). — Is Britain decadent? S. Low 1931. 306 str. 7/6.
Slovakia: Then and Now. By many Slovak authors. Arr. by R. W. Seton-Watson. Allen & Unwin 1931. 356 str. 12/6.

- Soltau* (R.). — French political thought in the nineteenth century. Benn 1931. 526 str. 21/.
Stokes (R.). — The moral issue in India. Murray 1931. 40 str. 1/.
Thompson (E.). — The reconstruction of India. Faber & Faber 1931. 350 str. 7/6.
Wells (G.). — The Crisis: Its causes and remedies. H. Sotheran 1931. 16 str. 6 d.

FRANCOUZSKÁ.

- Adler* (Bruno). — On tire sur la Paix. Jonquières 1931. 296 str. 18 fr.
Aftalion (Albert). — Cours de statistique. 3. éd. Presses Universitaires de France 1931. 248 str. 40 fr.
Aftalion (Albert). — L'or et la distribution mondiale. Dalloz 1931. 25 fr.
Aron (Robert). — *Dandieu* (Arnaud). — Le cancer américain. Rieder 1931. 240 str. 15 fr.
Bach (Lydia). — Orient soviétique. Valois 1931. 300 str. 15 fr.
Bainville (Jacques). — Napoléon. Fayard 1931. 600 str. 16'50 fr.
Braunschwig (Marcel). — La vie américaine et ses leçons. Colin 1931. 384 str. 35 fr.
Chéradame (André). — Sam, à votre tour, payer. Victorion 1931. 15 fr.
Delattre (Floris). — Deux essais sur la psychologie sociale de l'Angleterre. Gamber 1931. 110 str. 12 fr.
Feiler (Arthur). — L'expérience du bolchévisme. Nouv. Revue Française 1931. 15 fr.
Germain (André). — La révolution espagnole en vingt-cinq tableaux. Grasset 1931. 15 fr.
Kayser (Jacques). — La Paix en péril. Nouv. Revue Française 1931. 15 fr.
Laurent (P.). — L'impérialisme économique américain. Recueil Sirey 1931. 252 str. 32 fr.
Lavergne (Bernard). — Esquisse des problèmes franco-allemands. Gamber 1931. 124 str. 15 fr.
Le Hénaff (A.). — Le pouvoir politique et les forces sociales. Recueil Sirey 1931. 163 str. 20 fr.
Lewinsohn (Richard). — L'argent dans la politique. Nouv. Revue Française 1931. 332 str. 24 fr.
Mascarel (A.). — Mussolini. Son programme, sa doctrine. Perrin 1931. 5 fr.
Miquel (Paul). — De la Patrie et du patriotisme. Figuière 1931. 288 str. 20 fr.
Recouly (Raymond). — L'Angleterre est-elle en décadence? Editions de France 1931. 224 str. 15 fr.
Sociologie de la guerre et de la paix. T. XVI des Annales de l'Institut international de sociologie. Giard 1931. 315 str. 50 fr.

Vydavatelé: Dr. Jaroslav Krejč a Vilém Koudelka. Odpovědný redaktor Vilém Koudelka. Revue »Moderní stát« vychází jednou měsíčně s výjimkou dvou prázdninových měsíců. Celoroční předplatné v tuzemsku Kč 100'—, jednotlivá čísla Kč 12'—, dvojčísla Kč 18'—, Pro cizozemsko zvyšuje se předplatné o poplatky poštovní na ročních Kč 115'—, Kdo si ponechá ukázkové číslo, považuje se za odběratele. Odbírání časopisu přestává jen písemnou výpovědí. Pouhé vrácení výtisku nestačí. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. j. 85.224/VII.-28. Toto číslo vyšlo v měsíci prosinci 1931. Tiskem Státní tiskárny v Praze.